

NAVODILO ZA BOLNIKE – CT PREISKAVA

Spoštovani!

V kolikor se na termin preiskave, ne morete zglasiti, prosimo, da čimprej, pokličete na tel. številko 03 898 77 63 od 9. do 11. ure, da se dogovorimo za drug termin preiskave!

V primeru, da termina ne boste odpovedali oziroma se opravičili zaradi objektivnih razlogov, vas bomo na podlagi "Pravilnika o naročanju in upravljanju čakalnih seznamov ter najdaljših dopustnih čakalnih dob" (*Uradni list RS, št. 15/08 IN 55/17*) črtali iz čakalnega seznama, napotnico pa vrnili napotnemu zdravniku.

Na preiskavo pridite vsaj 4 ure TEŠČI! 15 minut pred preiskavo se zglasite v prostorih Bolnišnice Topolšica in se vpišite na enem izmed dveh vrstomatov v pritličju. Nato pri okencu v RTG čakalnici (št.22) oddajte vso zahtevano dokumentacijo, ki vam jo bomo v celoti tudi vrnili.

Prosimo, da radiologu ali radiološkemu inženirju, pred začetkom preiskave oddate izpolnjen vprašalnik s podpisanim soglasjem.

S seboj prinesite:

- originalno napotnico oziroma potrdilo o izdani eNapotnici in kartico zdravstvenega zavarovanja
- izvid specialista, ki vas je napotil na preiskavo
- laboratorijske izvide sečnine in kreatinina, ki jih naročite pri vašem zdravniku. Laboratorijski izvidi so lahko stari do 3 mesecev, če nimate znane bolezni ledvic. V primeru, da imate znano bolezen ledvic (akutno bolezen ledvic, poslabšanje kronične bolezni ledvic ali pa ste bili nedavno hospitalizirani), pa izvidi ne smejo biti starejši od 7 dni (**ESUR smernice, 2018*). **Pri nas je možno samoplačniško pridobiti izvide sečnine in kreatinina. Na izvide se čaka približno 2 uri.**

V kolikor ste v preteklosti že opravljali slikovne preiskave, imejte s seboj:

- izvide zadnjih opravljenih ultrazvočnih preiskav
- slike in izvide starih CT in RTG preiskav opravljenih v drugih ustanovah

INFORMACIJE O CT PREISKAVI:

Računalniška tomografija (CT) je tehnika rentgenskega slikanja z uporabo rentgenskih žarkov in spada med najsodobnejše diagnostične metode slikanja, ki omogočajo globinsko slikanje telesa. Preiskava je neboleča, hitra, v povprečju traja 20 minut. Potrebno je ležati pri miru. Pri vsakem slikanju skušamo s čim nižjo dozo sevanja izdelati čimbolj kakovostne slike.

Preiskavo izvede diplomirani inženir radiologije, ki vas bo sprejel, vas pripravil in seznanil s potekom preiskave. Specialist radiolog se odloči za potek vaše preiskave in napiše izvid. Izvid in CD s preiskavo boste prejeli po pošti. Izvid bo prav tako na voljo v interoperabilni hrbtenici.

Preiskave ne opravljamo pri otrocih, nosečnicah in doječih mamicah!

Z dela telesa, ki ga slikamo, je potrebno odstraniti vse kovinske predmete, ker povzročajo motnje na sliki in lahko zabrišejo diagnostično pomembne podatke.

KONTRASTNO SREDSTVO:

Včasih je potrebno pri preiskavi uporabiti kontrastno sredstvo (KS). Za aplikacijo se tekom preiskave odloči zdravnik radiolog. Uporabljamo jih za jasnejši prikaz organov, žil in morebitnih sprememb v organskih sistemih. Narejena so na osnovi joda, so varna in niso radioaktivna. Če je potrebno slikanje s KS, vam v žilo vstavimo venski kanal, preko katerega vbrizgamo KS pod pritiskom. Občasno se zgodi, da žila pritiska ne zdrži in pride do izteka KS v podkožje. To praviloma boli in takrat morate o tem nemudoma obvestiti inženirja, da ustavi dovajanje KS. Mesto izteka je potrebno hladiti. Če vam žile pri odvzemu krvi pokajo, ali ste že imeli zaplet z iztekanjem tekočine v podkožje, o tem pred preiskavo obvestite radiološkega inženirja.

UČINKI KONTRASTNEGA SREDSTVA:

Stranski učinki so redki. Med aplikacijo kontrastnega sredstva se v telesu pojavi občutek toplote, grenak ali kovinski okus v ustih in občutek tiščanja na vodo. Ti občutki so kratkotrajni in izzvenijo v eni minuti. Možni stranski učinki so slabost, bruhanje, ki se lahko pojavijo, če pred preiskavo zaužijete večji obrok, zato je priporočljivo, da vsaj 2 uri pred preiskavo ne jeste. Če imate znano alergijo na jod ali na kontrastna sredstva, nas pred preiskavo na to opozorite.

Redke reakcije: slabost, bruhanje,

Zelo redke reakcije: rdečica, izpuščaji, srbečica, vrtoglavica,

Izjemno redke reakcije: padec krvnega tlaka, težko dihanje, krči, otekanje, izguba zavesti, šok.

Morebitne reakcije na KS nastopijo takoj po aplikaciji, izjemno redke so pozne reakcije, ki se lahko pokažejo v obliki izpuščajev. Po aplikaciji KS je priporočljivo piti več tekočine, da se KS hitreje izloči iz telesa. V 24 urah ga popolnoma izločite z odvajanjem vode.

SEVANJE:

Človek je ves čas izpostavljen sevanju naravnih radioaktivnih snovi v Zemlji in kozmičnemu sevanju. V Sloveniji povprečno 2,7 mSv na leto. Povprečna doza, ki jo pacient prejme pri CT slikanju prsnega koša je primerljiva z dozo naravnega sevanja, ki ga posameznik prejme v dveh letih. Ker gre za globinsko slikanje po rezinah, kjer se zajame nekaj 100 slik, je izpostavljenost ionizirajočemu sevanju nekaj 10x večja kot pri klasičnem RTG slikanju pljuč.

Odgovorite na sledeča vprašanja:

1. Ste že kdaj opravili CT preiskavo s kontrastnim sredstvom? DA / NE
2. Se je med preiskavo pojavila reakcija na kontrastno sredstvo? DA / NE
3. Imate znano alergijo na jodna kontrastna sredstva? DA / NE
4. Ali ste alergični na katero od zdravil? DA / NE
Na katero? _____
5. Imate alergije, ki jih je potrebno zdraviti z zdravili? DA / NE
6. Ali kadite? NIKOLI BIVŠI KADILEC KADILEC
7. Imate katero od naslednjih bolezni (obkrožite):
  - bolezen ledvic - astma - sladkorna bolezen - povišan tlak
  - multipli mielom - bolezen srca - putika - operacija na ledvicah
  - feokromocitom - prekomerno delovanje ščitnice (hipertiroza)
8. Koliko tehtate? _____ kg
9. Ste noseči oz. menite, da bi lahko bili? DA / NE

PISNO SOGLASJE ZA CT PREISKAVO:

Potrjujem, da so navedeni odgovori v vprašalniku najbolj točni, kolikor jih lahko podam. Prebral/a in razumel/a sem vsebino vprašalnika. Imel/a sem možnost dobiti vsa pojasnila, ki se nanašajo na preiskavo in na zastavljena vprašanja.

Soglašam z izvedbo CT preiskave in sem seznanjen/a s tveganji.

Ime in priimek: _____

Datum rojstva: _____

Kontaktna telefonska številka: _____

Datum: _____

Podpis: _____